

Maakuntapäivän tulevaisuustyöpaja 2015

Mistä Etelä-Savon hyvä tulevaisuus on tehty?

Maakuntapäivän 11.5.2015 tulevaisuustyöskentelyn tuloksia

- 15.5.2015 Järjestetyssä maakuntapäivässä toteutettiin tulevaisuustyöskentely, jossa kerättiin materiaalia ja ajatuksia syksyllä 2015 toteuttavan Etelä-Savon skenaarioprosessin pohjaksi.
- Tilaisuuteen osallistui vajaat 100 henkilöä (viranomaiset, kunnat, oppilaitokset, yritykset, kansalaiset, kehittämissyhtiö...)
- Työskentelypisteitä oli kaikkiaan 4 ja niissä jokaisessa lähestyttiin tulevaisuutta hieman eri näkökulmasta
- Tähän esitykseen on koottu eri työskentelypisteiden tulokset
- Tulevaisuustyöskentelyn suunnittelusta, toteutuksesta ja tulosten purusta & esittämisestä vastasivat Etelä-Savon maakuntaliiton Tulevaisuusloikka ennakointihankkeen (ESR) suunnittelijat Anne Kokkonen ja Hanna Kautiainen

Tulevaisuustyöskentelyn keskeisimmät tulokset tiivistetysti:

Etelä-Savon tulevaisuuden kannalta merkittävimmiksi toimintaympäristön megatrendeiksi tunnistettiin digitalisaation kiihtyminen, ihmisten elinikien venyminen, hyvinvoinnin korostuminen ja toisaalta eriarvoisuuden kasvu, ympäristökysymysten korostuminen ja sekä verkostomaisen toimintatavan nousu.

Maakunnan tämän päivän vahvuuksiksi nostettiin keskeinen sijainti & kasvu Suomen läheisyys, luonto ja luonnonvarat, erityisesti metsä, alueen oppilaitokset & monipuolinen koulutustarjonta sekä maakunnan ihmiset. Heikkouksina mainittiin taas esimerkiksi välimatkat ja tiestön ja tietoliikenneyhteyksien kunto, ikärakenne ja epäsuotuisa väestönkehitys.

Maakunnan tulevaisuuden mahdollisuuksiksi nostettiin monia tekijöitä. Vastauksissa mainittiin ensinnäkin kylät, sijainti, Saimaa, luonto ja matkailu. Muita esiin nostettuja mahdollisuuksia olivat esimerkiksi alueella tehtävä yhteistyö ja toimiva yhteisöllisyys, kokeilukulttuurin mahdollisuudet ja luovuus. Listattuja mahdollisuuksia olivat myös monipuolinen yritysraakenne sekä nuorten harrastuksistaan perustamat yritykset. Myös tiede, kulttuuri, liikunta ja tutkimus sekä etätö ja kehittyvät sähköiset palvelut mainittiin. Maantieteellisistä alueista mahdollisuuksiksi oli niin ikään nostettu myös Venäjä, Kiina sekä Afrikka. Uhkatekijöitä tunnistettiin mahdollisuuksien vähemmän. Ne liittyivät ensinnäkin väestökehitykseen ja eriarvoisuuden lisääntymiseen, tiestön huonoon kuntoon sekä Saimaan saastumiseen. Uhkana mainittiin myös se, ettei koulutukseen satsata. Loput esiin nostetut uhkat liittyivät pitkälti byrokratian lisääntymiseen, hallintoon, heikkoon edunvalvontaan sekä sisäiseen riitelystä maakunnassa.

Maakunnan hyvä tulevaisuus rakentuu vastausten perusteella ainakin

- Metsästä ja sen uusien mahdollisuuksien tehokkaasta hyödyntämisestä (biotalous, jalostusasteen nostaminen, uudet puutuotteet, energia, matkailutuotteeksi nostaminen ym.)
- Matkailun entistä keskeisimmästä ja vahvemmassa asemasta maakunnassa (kansainvälistyminen, saimaa-brändin tehokkaampi hyödyntäminen, luontomatkailu ym.)
- Osaamisen ja koulutuksen turvaamisesta maakunnassa (Koulutuksen turvaaminen maakunnassa, monipuolistaminen ja laadusta huolehtiminen.) sekä

- Väestön ja asumisen kohtalonkysymysten ratkaisemisesta (ikä rakenne, työpaikkoja kaikille, maahanmuuttajille avoin maakunta, aktiivisten senioreiden hyödyntäminen ja mukaan ottaminen, nuorten työ- ja opiskelu mahdollisuuksien turvaaminen, maakunnan vahvuutena hyvä imago turvallisena, puhtaana ja elinvoimaisena alueena)

Villit kortit, joita osallistujat ideoivat liittyivät elinkeinoelämään, asumiseen, väestöön ja muuttoliikkeeseen, yllättäviin luonnonmullistuksiin (esim. meteoriitti) sekä Venäjään ja aluehallintoon. Elinkeinoelämään kytkeytyviä villoja kortteja ideoitiin ylivoimaisesti eniten ja niistä suurimmassa osassa Etelä-Savon uskottiin saavan uutta kasvua esimerkiksi jostakin alueelle syntyvästä uudelta yritystoiminnasta. Karkeasti elinkeinoelämään kytkeytyvät villit kortit jakautuvat luokkiin: uudet urat ja avaukset, ekologisuus/luonnonvarat, digitaalisuus ja viihde sekä matkailu.

Keskeisiä, kaikkia tehtäviä jossain määrin läpileikkaavia teemoja olivat biotalous, metsä, matkailu, digitalisaatio ja väestörakenne. Esityksen seuraavista osioista käy tarkemmin ilmi mm. yksittäiset vastaukset ja teemat kussakin tehtävässä.

Tehtävä 1: Mahdollisuuksien puu

Miltä sinä toivot Etelä-Savon tulevaisuuden näyttävän vuonna 2030?

Minkälainen kehitys sinusta olisi hyvää ja toivottavaa?

Mistä rakentuu Etelä-Savon hyvä tulevaisuus?

Vastauksissa 9 esiinnoussutta teemaa Etelä-Savon hyvän tulevaisuuden aineksiksi:

- Väestö, asuminen
 - o tasaisesti asuttu, tasapainotteinen väestörakenne...
 - o hyvät yhteydet meille ja muualle...
- Maakunnan ilmapiiri ja imago
 - o yhteisöllinen, uudistumiskykyinen, elävä, turvallinen, arvonsa tunteva...
- Uudet kasvualat
 - o biotalous, bioteknologia, cleantech...
- Yrittäjyys ja työllisyys
 - o pienet yritykset kukoistavat, kansainvälistyminen, nuoret innostuvat yrittämisestä uusilla aloilla...
- Osaaminen
 - o monipuolinen ja erikoistunut koulutustarjonta...
- Puu ja metsä
 - o kohonnut jalostusaste ja uudet puutuotteet...
- Matkailu
 - o vahva Saimaa- brändi, eko- ja luontomatkailu, kansainvälistyminen...
- Ruoka
 - o luomu, puhtaus, lähiruoka...
- Palvelut ja julkinen sektori, hallinto
 - o laadukkaat, saavutettavat, monipuoliset sote-palvelut...

Väestö ja asuminen

- Tasaisesti asuttu
- Väestön kasvu
- Maahanmuuttajien hyvä tulla maakuntaan
- Väestön ikäjakauma nuorentunut
- Lisää lapsiperheitä kun etätyömahdollisuus kasvaa
- Väestön väheneminen on pysähtynyt
- Innostavia ja osallistuvia ihmisiä
- Aktiivi-ikäiset, yrittelijät ihmiset – heitä lisää maakuntaan
- Vilkas asuminen ja yritys ympäristö. Tähän virtaa uusia asukkaita ja turisteja
- Pysyvä asutus järvien rannoilla
- Eläkeikäisten hyvinvointikeskus
- Hyöty hyvinvoinnoivasta senioriväestöstä
- Väestömäärä säilynyt eläkeläisten paluumuuton ansiosta
- Aktiiviset seniorikansalaiset
- Kasvava, nuorentuva väestö
- Tasapainoisempi väestörakenne ja -kehitys
- 30-40 -vuotiaiden ikäluokka palaa osaajina alueelle ympäristön houkuttelemassa
- Lisää maahanmuuttajia
- Osallistuvat ja aktiiviset asukkaat
- Paljon lapsia
- Muuttovoitto
- 300 kiinalaista eri tehtävissä ja koulutuksessa
- Työkäinen väestö haluaa olla maakunnassa
- Huoltosuhde korjaantuu
- Hyvinvoiva ja onnellinen kansa
- Elävä, maaseutukylät elinvoimaisia
- Itse tuotettu energia
- Maalämpö syväkaivoilla 5-7 km syvästä kalliosta
- Kaikki nuoret saavat työn, opiskelupaikan ja itsenäisen elämän
- Etelä-Savoon kehittyy läsnätyöalueita, joissa kesäasukkaat tekevät töitään

Ilmapiiri, imago...

- Optimistinen vire: suunnataan tulevaisuuteen pelottomasti maakunnan vahvuudet huomioiden
- Yhteisöllisyys kukoistaa
- Innokkaita muuttajia houkutteleva maakunta
- Luonnonläheinen raikas, uusiutuva, kansainvälinen, onnellisten, yrittävien ihmisten alue
- Terveystien ja vireyden mallimaakunta
- Uudistumiskykyinen
- Yhteistyökykyinen
- Vireä, muuttovoittainen
- Tasa-arvoisuus nousut (suurempi osa ihmisistä on töissä ja nauttii mahdollisuuksista)
- Yhteinen maakunta, suoralla kansanvallalla johdettu
- Elävä
- Kutsuva, vetovoimainen maakunta
- Turvallinen elinympäristö
- Ympäristönäköt ja luonnonvarat huomioitu
- Suvaitsevuus kunnissa

- Liika pönötys pois – tekoja tarvitaan
- Sosiaalisuus, toisistamme välittäminen nousee
- Tekijät arvoonsa, innostava ja kannustava toiminta
- Muistetaan että olemme hyviä!
- Olemme ylpeitä maakunnassa
- Elinvoiman kehittämisen mallialue

Uudet kasvualat

- Biotalous kääntynyt tki-virrat maakuntaan
- Johtava maakunta uusiutuvan energian alalta
- Vahvoja biotalouden yrityksiä
- Bioteknologia
- Cleantech-osaamisen alue
- CleanMining
- Innovatiiviset teknologiat työllistävät
- Puhdasta Saimaata, mutta työpaikkoja tietointensiivisillä aloilla
- Pienyritysvaltainen, tietointensiivisiä työpaikkoja
- Hyvinvointiteknologian supermaakunta
- Sotahistoriakeskus merkittävä matkailukohde
- Vanhusten ja sairaiden luonnonläheisiä hoitoloita
- Eläimet avustavat ihmisiä (eläinpedagogiikka nousee)
- Enemmän omaa tuotantoa myös vientiin maakunnan ulkopuolelle
- Kasvusuunta kaakosta
- Etelä-Savon BKT maan korkeain
- BKT+

Yrittäjyys ja työllisyys...

- Yrittäjyyden mallimaakunta
- Saadaan maakuntaan uutta yrittäjyyttä
- Monipuolisia työpaikkoja
- Täynnä pienyrityksiä
- Työtä nuorille
- Nuorten yritykset uusilla aloilla (uusiutuva energia, viihde, hyvinvointi, kulttuuri)
- Yrityksen perustamiseen tuetaan ja se on tehty helpoksi
- Suomen yrittäjämönteisin maakunta
- Kansainvälistyvät yritykset tuovat työtä
- Mikroyrittäjyyden pääkaupunki
- Pienyritysten ja toimintauudistusten pilottimaakunta
- Työllisyys saatu kasvuun
- 65000 vakinaista työpaikkaa
- Etelä-Savo on edelleenkin luonnostaan puhdas ja norppaongelma on poistunut. Talous pohjautuu pieniin yrityksiin, joita on paljon
- Ilmapiiriltään Suomen yritysmyönteisin maakunta
- Tuotannollisia työpaikkoja 1000 enemmän
- Monipuolinen elinkeinorakenne, vahvuuksia hyödynnetään
- Kokeilukulttuurin kautta uusia työpaikkoja
- Yrityselämä on vireää

Osaaminen

- Koulutuksen kehittäminen
- Yhteistyöllä suuriakin saavutuksia
- Talkoohengen hyväksikäyttö
- Tulevaisuus on lapset ja nuoret, asioiden mahdollistaminen
- Suuria harppauksia koulutustason nostossa
- Korkeakoulutasoinen koulutus ja kulttuuri
- Kulttuuriympäristö on siistimpi, ei niin ryysyrantainen kuin nyt
- Tulevaisuus rakentuu osaamisesta, toisen arvostuksesta ja asioiden mahdollistamisesta
- Tulevaisuus on meissä! Osaavat kehittäjät arvoonsa!
- Yksimielisesti yhteiseen kehittämiseen suuntautunut
- Vahva kulttuuripohja taiteen ja kulttuurin ammattilaisille ja harrastajille
- Tulevaisuus rakentuu ymmärryksestä, että kaikkea ei voi mitata rahassa ja tuottavuudella
- Oppimisen ja opiskelun uusien tapojen maakunta
- Oppilaitosten erikoistuminen vetää nuoria ympäri maan
- Arvostettua koulutusta
- Yrittäjyyden mallimaakunta
- Korkeakoulutettua väkeä 1000 enemmän vahvistamassa osaamispääomaa
- Ilontuottaja-ammatti osana laajoja ohjaus- ja hyvinvointialoja
- Koulutuksen ja kulttuurin mekka
- Yrittämiseen kouluttaminen
- Houkutteleva maakunta investoida

Metsä ja puu

- Paikalliset luonnonvarat hyötykäyttöön
- Puuenergian tuotannon lisääminen
- Valmistamme korkean jalostusasteen puutuotteita
- Biotalous on noussut alueella merkittävään kasvuun
- Mahlasta lääke
- Puurakentamisen mallimaakunta
- Bio ja metsätalouden ykkösalue
- Puusta työpaikkoja (metsistä)
- Metsä tuottaa entistä monipuolisemmin hyötyjä, iloa ja vetovoimaa
- Luonnonvaroista kestävä hyöty maakunnalle

Matkailu

- Paras luontomatkailumaakunta 2030
- Puhdas vesi, ilma ja ympäristö
- Eko-matkailun alue, jossa hyvät tietoyhteydet
- Luontomatkailu ja muu elinkeinotoiminta sopusoinnussa
- Matkailutuloja- ja työpaikkoja, maksajat euroopasta ja kaukomailta
- Suomen ykkönen ja maailmalla tunnettu matkailu-destinaatio
- Matkailu -Saimaa -brändi Lapin veroinen
- Markkinoidaan Etelä-Savossa kauniin luonnon ykköseksi 2030 mennessä
- Luontomatkailun parempi hyödyntäminen
- Saimaa matkailukohteena Lapin veroinen ja tunnettu maailmalla
- Etelä-Savo on järvimatkailun pääkaupunki
- Kiinalaiset poikkeamaan Saimaalle
- Tulevaisuus on saimaa ja luontopalvelu

- Etelä-Savo on Suomen kansainvälinen matkailualue ja Saimaa vahvistanut asemaansa Euroopan järvialueiden helmenä
- Vahva matkailumaakunta
- Parhaiten tuotteistettu kulttuuriperinneympäristö ja maakunta
- Saimaa brändi
- Luontokumppanuus, lupsakat immeiset, toimiva arki ml. digipalvelut
- Se on saimaa
- Elämyksellinen vapaa-aika
- Kulttuurin kultamaakunta

Ruoka

- Elävä eteläsavolainen maaseutu
- Kalasta kauniiksi
- Lähi- ja luomuruoan kasvot ja brändi
- Ruoka

Palvelut, julkinen sektori ja hallinto

- Sosiaali- ja terveyspalvelut on yhtenä kokonaisuutena ja palvelut ovat kustannustehokkaat ja kansalaiset saavat mitä tarvitsevat
- Vanhusten palvelut maan parasta tasoa
- Täällä saa hoivapalveluja paremmin kuin muualla
- Monimuotoiset ja vapaaehtoiset palvelut
- Palveluja saatavilla
- Tasapaino julkisen ja yksityisen palvelutuotannon välillä
- Erinomaiset liikuntapalvelut
- Tiet kulkukelpoiset ja toimiva julkinen sektori
- Nopeat junayhteydet pääkaupunkiseudulle luovat yrityksille uusia sijoittumismahdollisuuksia
- Tiestön hiussuoniverkosto toimivaksi
- Viisaan liikkumisen edistäminen ja kevyen liikenteen aseman parantaminen
- Maankäytön ja liikenteen suunnittelun entistä parempi yhteensovittaminen
- Sähköautojen latausverkosto: pikatalousasema 30 km:n välein
- Tietoliikenneyhteydet toimivat myös maalla
- Hyvät tietoverkot
- Nopeat tietoliikenneyhteydet
- Kuntarakenne uudistunut, vähentynyt
- Haasteiden myötä yhteistyö yli organisaatorajojen uusi vahvuus
- Valtion taholta: yksilölliset ratkaisut hyväksytään kunnissa
- Aitoa yhteistyötä yli maakuntarajojen
- Mikkelin ja Savonlinnan suhteet kuntoon
- Itsenäinen maakunta
- Itsenäisyys säilynyt päätöksenteossa
- Resursseja niille jotka saavat aikaiseksi
- Pieniä kuntia arvostetaan kaupunkien rinnalla, kaikki eivät halua asua kaupungissa

Tehtävä 2: SWOT

Mieti Etelä-Savon nykytilaa ja tulevaisuutta.

Mitkä ovat vahvuutemme ja heikkoutemme?

Mitkä ovat mahdollisuutemme ja uhkakuvamme?

Kirjoita näkemyksesi nelikenttään!

Vahvuudet

- Kasvu-Suomen läheisyys
- Keskeinen sijainti
- Saimaa
- Metsä
- Luonto
- Luonnonvarat
- Uusiutuva energia
- Monimuotoinen ja vahva kulttuuripohja
- Lukio
- Ammatillinen 2.asteen koulutus
- Kesäyliopisto
- Yliopistokeskus
- MUC
- Hyviä yrityksiä
- Vesitutkimus ja siihen liittyvät yritykset
- Ihmiset – sitkeät persoonat
- Mukavat avoimet ihmiset
- Talkoohenki
- Into
- Viihtyminen

Heikkoudet

- Välimatkat
- Tiestön kunto
- Ikärakenne
- Väestönmuutos
- Riskiraha (puuttuu)
- Tietoliikenneyhteydet
- Yliopiston puute
- Ei osata palvelukulttuuria
- Työllisyysaste
- Ketterät kokeilut puuttuvat tai eivät pääse näkyviin
- Bottom-up kehittäminen puuttuu
- Lyhytkatseisuus
- Oman arvon väheksyminen
- Liiallinen itsetyytyväisyys

Mahdollisuudet

- Kylät + asuminen
- Kylät
- Sijainti
- Saimaa
- Saimaa

- Luonto
- Toimiva yhteisöllisyys
- Kokeilukulttuurin mahdollisuudet, luovuus
- Rohkeat kokeilut
- Yhteistyö
- Monipuolinen yritys rakenne
- Tiede ja tutkimus
- Kulttuuri
- Liikunta
- Matkailu
- Venäjä, Kiina
- Afrikka
- Sisäiset markkinat – luovat työllisyyttä
- Biotalous: Ruoka, energia, Luomu
- Etätyö, 4 D
- Kehittyvät sähköiset palvelut
- Nuorten epämuodolliset toiminnot, harrastuksista elämäntapa, työ & yrittäjyyttä
- Nuorten yritykset harrastuksista
- Maahanmuuttajat

Uhat

- Saimaan saastuminen
- Tiestö käy kulkukelvottomaksi
- Väestömäärän heikentyminen
- Eriarvoisuus lisääntyy
- Koulutukseen ei satsata
- Liikaa byrokratiaa
- Valtion toimenpiteet
- Väärät päätökset
- Heikko edunvalvonta
- Valitaan väärä hallintomalli
- Kuntayhtymä on huonoin malli
- Uusi hallintotaso
- Sisäinen riitely tuhoaa koko maakunnan ja identiteetin
- Hanskat tiskiinkin luovuttaminen
- Pieni nurkkakuntaisuus

Tehtävä 3: Veikkaa Etelä-Savon villi kortti!

Vapaudu visioimaan ja heitä Etelä-Savon pelipöytään rohkea arvaus, villi visio tai varovainen veikkaus seuraavasta, kaiken mullistavasta käännteestä tai mullistavasta muutoksesta maakunnassa!

Pohdi myös mitä vaikutuksia villillä kortilla voisi toteutuessaan olla.

Villillä kortilla tarkoitetaan vaikeasti ennakoitavaa, yllättävää ja epätodennäköistä tapahtumaan, jolla toteutuessaan on suuria ja peruuttamattomiakin vaikutuksia. Toteutuneita, villejä kortteja ovat esimerkiksi WTC-iskut 2001, Fukushima ydinvoimalaonnettomuus 2011, Islannin tuhkapilvi 2010...

Elinkeinoelämä

Uudet uhat ja avaukset

- Merkittävä teollisuutta nostava kehityshyppy
- Suuri, kansainvälinen suuryritys sijoittaa toimintansa Etelä-Savoon ja tuo alueelle tuhansia uusia työpaikkoja
- Kultakaivos
- Uraauurtava keksintö

Ekologisuus, luonnonvarat

- Uusiutuvien energialähteiden maailman markkinahinnat kolminkertaistuvat ja biopolttoaineiden käyttö (kysyntä) kasvaa rajusti
- Ilmastonmuutos kääntää energian tuotannon bioenergiaan
- Uusia energiamuotoja
- Bio-kiertotalous
- Bio- ja metsäteollisuuden suurinvestointi maakuntaan Kuopion sijaan
- Maailmassa tulee resurssisota kun öljy vähenee/loppuu. Etelä-Savon asema on hyvä, koska me olemme päässeet öljyriippuvuudesta eroon jo v. 2030 ja meidän ihmisillä ei ole hätää.
- Villiyrittimaakunta
- Puhtaan ympäristön keräily-, ja kasvatus-, tuotannon keskus
- Elintarviketuotanto siirtyy luomuun kokonaan
- Maailmanlaajuinen ruokakriisi, jonka myötä Maakunnan lähiruoalle tulee ennennäkemätöntä kysyntää. Koko Etelä-Savo lähtee uuteen nousuun.

Digitalisuus, viihde

- Maailmanlaajuinen tietojätti investoi Etelä-Savoon miljardi-investoinnin
- Maakunnasta tulee maan johtava digitoinnin ja aurinkoenergian osaaja
- Datakeskus Mikkeliin
- Etelä-Savo saa kansainvälisen datakeskuksen
- Nopea laajakaista koko maakuntaan
- Etelä-Savoon oma "hollywood"
- Viihdeteollisuus, joka pinkaisee peli-elokuva-kulttuuri maailmasta ja poikii työpaikkoja, kiinnostusta asuinpaikkana, uusia asukkaita, nuoria ihmisiä, uusia yrityksiä

Matkailu

- Vitostien valmistumisen jälkeen osataan tehdä tien reunoille pysähtymispaikkoja kuten kulttuurikohteita, jotka toiminnallisia
- Saimaa maailman parhain puhtain sisävesialue
- Kulttuurin alueella löytyy uusi tapahtuma innovaatio joka on valtakunnallisesti vetovoimainen
- Etelä-Savoon mullistavia vuotisia tapahtumia
- Saamme luotua vahva Saimaa -brändin, joka ei vaivaa kuntarajoja

Asuminen, väestö & muuttoliike

- Etelä-Savo uudelleenasettaa kylät: Kiinalaisia etätyöntekijöitä suomalaisille IT-yrityksille, luovien luokkien ihmisiä, maahanmuuttajayhteisöjä, ilmastopakolaisia, pellot luomuviljelyyn, energiaa auringosta, maasta ja tuulesta, metsäojitukset maltillisiksi että vesistöt säilyvät kirkkaina, lähipalvelut helposti ulottuville ja pyörien päälle
- Luova ja suvaitseva Etelä-Savo saa valtaisan muuttoreuhkan
- Ilmasto/kriisipakolaisten vyöry moninkertaistaa kuukunnan asukasluvun

- Nuoret aikuiset muuttavat maalle etätöitä tehden. Lapsiluku kasvaa. Maaseudusta tulee kiinnostavin asuinpaikka.

Luonnonmullistukset ym.

- Meteoriittitörmäys tai massiivinen tulivuorenpurkaus kääntää ilmastonmuutoksen täysin arvaamattomaan suuntaan
- Meteoriitti osuus enonkoskelle
- Pohjavesien saostuminen teollisuusonnettomuuden tms. vuoksi
- Saimaan vedenpinta nousee väh. 2 m
- Lapsettomuuden jyrkkä lisääntyminen wlan-verkkojen voimakkaan säteilyn + altistumisen vuoksi

Venäjä

- Venäjä hajoaa 2020. Maakunnassa olemassa olevat viralliset suhteet mitätöityvät, venäjän kauppa romahtaa entisestään Suomeen suuntautuu voimakas muuttopaine rajan yli, yrittäjillä mahdollisuus isolla riskillä, henkilötason laajat suhteet tilanteessa a & o
- Venäjä/Ukraina kriisi laajenee Baltiaan Suomen ja erityisesti Itä-Suomen asema muuttuu
- Venäjä tilanne rauhoittuu
- Venäjän vallanpitäjät tulevat etelästä eivätkä pidä karjalaa enää tärkeänä vaan autioituneena takapajulana. Luovuttavat Saimaan kanavan Viipuriin ja Karjalan Suomelle. Talouskehityksen painopiste siirtyy itään. Saimaan merkitys vesiväylänä korostuu. Mikkelistä itäisen Suomen portti.
- Venäjän tilanne kärjistyy äärimilleen, suurella todennäköisyydellä tämä seutu kärsii eniten
- Venäjä hajoaa: uhka
- Venäjällä tapahtuu suuri linjanmuutos Putinin joutuessa luopumaan vallasta venäjä muuttaa suhtautumistaan lähteen. Suomi saa runsaasti uutta liiketoimintaa Venäjällä. Venäläisten matkailu Etelä-Savossa kasvaa vahvasti. Alueemme taloudellinen eheys lisääntyy vahvasti.
- Putin lähtee taivaaseen ja Venäjä nousee/luikertelee ulos diktatuurista. Avaan idänkaupalle kokonaan uuden ulottuvuuden.
- Terrori-isku
- Kiinan poliittinen vakaus romahtaa

Aluehallinto ym.

- Elyn ja maakuntaliiton asema lakkautetaan
- Itä-Savo eroaa maakunnasta
- Etelä-Savon ja Pohjois-Savon maakuntia ei yhdistetäkään!
- Uudet koulutusavaukset ja koulutukseen painottaminen
- Savonlinnassa tapahtuu herätys maakunnalliseen yhteistyöhön
- Aluekehittämisen kokeilumaakunta
- Hymy ja positiivisuutta – asenteen synnyttäminen
- Lakkaamme odottamasta, että suuri muutos tapahtuu

Tehtävä 4: Äänestä trendiä!

Mistä on Etelä-Savon tulevaisuus tehty? Mitkä kehityskulut on ehdottomasti huomioitava Etelä-Savon tulevaisuustarkastelussa?

- Mitkä ajankohtaisista kehityskuluista ovat mielestäsi Etelä-Savon tulevaisuuden kannalta merkittävimpiä?
- Merkitse valintasi (3 kpl) liimaamalla post-it lappu valitun muutossuunnan kohdalle

- Kirjoita lapulle perustelut valinnallesi

Etelä-Savon tulevaisuuden kannalta merkittävimmiksi äänestetyt trendit
9 eniten ääniä saanutta kehityskulkua:

- Eriarvoisuus kasvaa, 8 ääntä
- Hierarkiset rakenteen muuttuvat verkostomaisiksi, 8 ääntä
- Kaupunkien roolit korostuvat, 8 ääntä
- Ilmastonmuutoksen seuraukset laajenevat, 9 ääntä
- Ekologinen kenkä puristaa, 10 ääntä
- Hyvinvointi korostuu, 12 ääntä
- Eliniät venyvää, 12 ääntä
- Digitalisaatio kiihtyy, 17 ääntä

Digitalisaatiosta kommentoitua

- Tämän huomioiminen ihan perusasioita
- Etätyö
- Digitalisaatio vaikuttaa kaikkeen
- Mahdollistaa etätyön
- Teknologian monipuolisempi hyödyntäminen koulutuksessa
- Digitalisaatio tulee – sen hyötyihin panostettava
- Periferian vahvuus ja mahdollisuus olla pelissä mukana
- Vaikuttaa suoraan tai välillisesti ihan kaikkeen – iso juttu
- Pienyhteisöjen luominen teknologiaa hyödyntäen
- Luo myös uusia työn malleja
- Tuottavuuden kasvu edellyttää digitalisaatiota
- Digitalisaatio uudistaa myös pankkipalvelujen käytännöt. Sopimukset tehdään netissä. Henkilökunnan roolit mietittävä uusiksi.
- Robotiikka tulee, maailma automatisoituu, avoin data ja sen hyödyntäminen tulee olemaan arkipäivää
- Teollisuuden paluu Suomeen
- Mahdollistaa palvelujen kehittämisen, energian säästön ja parantaa hiilitasapainoa
- Digitalisaatio mahdollistaa nykyaikaisen elämän elämisen luonnon keskellä
- Digitalisaatiota seuraa mobilius, mobiilitavoitettavuus tärkeää, oltava verkossa tai jää palvelun ulkopuolelle

Elinikien venymisestä kommentoitua

- Terveysthuolto paranee, työ helpottuu
- Elämän loppuvaiheen kustannukset liian suuret
- Ikäosaaminen maakunnan valtiksi – osaamista palveluihin, ihmisten kohtaaminen
- Kokemusosaaminen käytettävä hyväksi
- Nuoretkin haluavat tulla takaisin/jäädä jos työelämä kohtaa
- Työvoiman tarve/kulut kasvavat
- Tehdään tästä voimavara
- Ikääntyminen mahdollisuus, ei uhka!
- Eläkkeelle siirtyvien osaamispääoma käyttöön
- Vanhuksista huolehtiminen, väestön ikärakenne

Hyvinvoinnista kommentoitua

- Kilpailuvaltti (luontomatkailu, liikunta, kulttuuri)

- Hyvinvointi korostuu koska ikääntyvät ihmiset tarvitsevat palveluja, nuoret tarvitsevat ohjausta
- Ihmiset tulevat panostamaan enemmän asioihin joista aidosti pitävät, ihmiset ovat enemmän kiinnostuneita omasta hyvinvoinnistaan
- Kulttuurin merkitys
- Ei sallita ”maton altavetoja”
- Ihmisten vastuu omasta hyvinvoinnistaan lisääntyy
- Terveyden ja hyvinvoinnin mallimaakunta, laaja lähestymistapa
- Eliniän ja kunnan nousu, keski-ikä suurempi kuin 90 v
- Terveystyöryhmien toimintaa/yritysten innovaatioista vientituloja Suomeen
- Elintaso on noussut, etsitään optimaalista hyvinvointia. Se voi löytyä Etelä-Savosta!
- Hyvinvoinnilla suuri merkitys yksilölle ja julkistalouden menokasvun hillinnälle

Ekologinen kenkä puristaa

- Tuhlaaminen loppuu joskus
- Luomu ja luonto sekä hiljaisuus matkailun valttikorteiksi entistä rohkeammin
- Biotalous rohkeasti eteenpäin
- Etelä-Savossa hyvät edellytykset kestävään kehitykseen
- Lähiruokaa lisää
- Biotalous ja luomu
- Uudet energiat käyttöön
- Maakunnassa kiertotaloutta on edistettävä kaikin keinoin
- Ei menestyviä elinkeinoja ilman ympäristöä
- Poltetaan haketta – maailma pelastuu

Ilmastonmuutoksen seuraukset laajenevat

- Ilmastonmuutos on uhka ja mahdollisuus
- Metsien merkitys korostuu hiilen sitojana
- Bioenergia on maakunnalle mahdollisuus
- Vesien puhdistus – järvivedestä juomavettä
- etelä-Savon vetovoima turvallisena elinympäristönä korostuu
- Uusiutuva energia on mahdollisuus
- Ilmastopakolaisuus
- Maapallon keskilämpötilan nousu kiistaton tosiasia – kunnan talvet häviää Etelä-Savosta, uusia mahdollisuuksia.

Kaupunkien roolit korostuvat

- Pitkäaikaistyöttömyyden hoidossa kuntalaisten osallisuus
- Markkinoidaan etelä-savoa luonnon- ja maantieteellisen aseman tiimoilta
- Laumaeläiminä ihmiset hakeutuvat kaupunkeihin
- Maaseutukuntien itse luotava edellytykset olemassaoloon. Kilpailuvaltteja löytyy
- Kaupungistuminen
- Työpaikkojen määrä nousuun
- Tämä kehitys vie väestöä pois Etelä-Savosta
- Maa- ja metsätalouden työvoiman saatavuus entistä haastavampaa

Hierarkkiset rakenteet muuttuvat verkostomaisiksi

- Asiointi nopeutuu ja helpottuu
- Vahva yhteisö eri toimijoiden välillä
- Hierarkkiset rakenteet muuttuvat verkostomaisiksi koska osallisuus ja motivaatio nousevat tärkeimmiksi tekemisen motiiveiksi, verkostojen kautta saadaan aikaan vaikuttavia tuloksia, yhdessä tekemällä opitaan paremmin kuin käskyttämällä
- Suotava kehitys
- Kukaan ei onnistu tulevaisuudessa yksin, digitalisaatio ja muu kehitys pakottaa verkostautumaan
- Verkostoissa on e-savon mahdollisuus
- Verkostoja voi käyttää hyväksi entistä laajemmin (eikä vaadi niin pitkiä suunnitteluprosesseja)
- Organisaatioiden ja toimipaikkojen sijainti ei ole enää tärkein. Työn voi tehdä haluamassaan paikassa.